

Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienības (ko vēlāk pārdēvēja par LBLA) dibināšanas sapulce. Apvienošanās mērķis bija stiprināt iespējas ietekmēt lauksaimniecības politiku. Cīņa par bioloģisko lauksaimnieku tiesībām pēc 25 gadiem nav beigusies, bet tikai pieņēmusies spēkā.

Nākamā gada misija: Viennozīmīgi – koncentrēties uz zināšanām un izglītību! Ar vēl lielāku jaudu turpināsim izglītēt lauksaimniekus un sabiedrību par bioloģiskās lauksaimniecības nozīmi vides saglabāšanā un sabiedrības veselībā. Vairojot izpratni un spēcinošot zināšanas, nākamajā gadā LBLA īpaši gādās par to, lai Latvijas lauksaimniecības zināšanu telpā ieplūstu jaunas vēsmas – no pašmāju un ārvalstu zinātniskajiem institūtiem un ekspertiem. Lai zināšanas būtu maksimāli pieejamas bioloģiskajiem ražotājiem, nozares žurnāls *Bioloģiski* 2021. gadā iznāks nevis četras, bet sešas reizes. Savukārt, lai stiprinātu sabiedrības izpratni par bioloģisko pārtiku, 2020. gada nogalē esam izdevuši bezmaksas žurnālu pircējiem *Edam Bioloģiski*.

Arī lauksaimniecības nozarei šis ir bijis Covid-19 radītā nemiera pilns gads – zemās piens iepirkuma cenas gada pirmajā pusē, gaļas iepirkuma cenu krišanās, satraukums par savu, ģimenes locekļu un darbinieku veselību. Tomēr atšķirībā no pilsētām laukos ārkārtas situācijas laikā darbs neapstājās, lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotājus ar svaigu vietējo pārtiku. Latvijas iedzīvotāji arvien vairāk sāka novērtēt vietējos ražotājus, dodot priekšroku pašu zemes produktiem ne tikai veikalos, bet arī tiešajā tirdzniecībā.

Vēl izteiktāk šis gads pierādīja, ka laukos trūkst darbinieku – sezonas strādnieku, slaucēju, traktortehnikas vadītāju u.c. Neskatoties uz to, ka daudzās nozarēs cilvēki zaudēja darbu, interese pievērsties vai pārkvalificēties lauksaimniecības darbiem bija diezgan zema. Zemnieku saeima likumdevējiem

atgādināja par nepieciešamību sezonas darbinieku sistēmu ieviest ne tikai augļkopības un dārzenū saimniecībās, bet arī visā lauksaimniecības nozarē. Jāatvieglo viesstrādnieku nodarbināšanas nosacījumi tad, kad viņi ir nepieciešami.

Arvien vairāk iedzīvotāju koncentrējas pilsētās, un lauki paliek tukšāki, kas vērojams ne tikai Latvijā, bet arī visā Eiropā, līdz ar to izpratne par lauksaimniecību mazinās. Pēdējos gados ir novērojama tendence, ka par lauksaimniecību spriež visi, kuriem pieejami sociālie tīkli, bet nav atbilstošas izglītības un sapratnes, tostarp populismā ir iestrēguši arī deputāti.

Kā piemēru var minēt emocionāli izvirzīto iniciatīvu par augu aizsardzības līdzekļu lietojuma aizliegumu 1 km rādiusā ap dzīvojamām mājām. Šāda iniciatīva nozīmētu augu aizsardzības līdzekļu lietošanas aizliegumu praktiski visā Latvijas teritorijā – gan ciematos un piepilsētās mazdārziņos, gan augļu dārzos, rožu dobēs un rapšu laukos.

Izaicinājumi tuvākajai nākotnei

Jāveicina ražošana: Viens no būtiskākajiem mērķiem ir turpināt atbalstīt vietējo ražotāju produkciju – gan ikdienā iepērkoties, gan valsts un pašvaldību iestāžu iepirkumos, iekļaujot tieši vietējos produktus, nevis lētākus ārvalstu analogus.

Pērkot vietējās preces un produktus, mēs atbalstām ne tikai mūsu lauksaimniekus un ražotājus, bet visu tautsaimniecību un valsti kopumā, jo tādējādi Latvijas iedzīvotāju samaksātā nauda paliek valsts ekonomikā, nevis aizceļo uz citām valstīm.

Tāpēc ir jābūt dažādiem atbalsta instrumentiem: vieniem – lai atbalstītu mājražotājus, citiem – lai varētu ražot eksportspējīgas preces un konkurēt ārvalstu tirgos. Būtiski stiprināt pozīcijas eksportā tiem uzņēmumiem, kuri jau ir izcīnījuši vietu ne tikai Eiropas, bet arī pasaules tirgos.

Jāveido saprātīgs dialogs starp lauksaimniekiem un sabiedrību: Šobrīd katrs ir savā ierakumu pusē – lauksaimnieki vienā, pārējā sabiedrība un daļa bioloģisko lauksaimnieku – otrā. Taču karš nebaro! Ir skaidrs, ka ieņemtās pozīcijas ir jāmaina, jo izveidojusies situācija dzen strup-

ceļā. Pilsētniekiem skaidri jāpasaka, ko viņi grib, turklāt nobalsojot par saviem vārdiem ar maciņu. Lai nav tā, ka karsti aizstāv zaļo dzīvesveidu, bet lielveikalā nopērk lētāko – nezināmas izcelsmes preci vai produktu. Savukārt lauksaimniekiem būtu draudzīgāk sabiedrībai jāskaidro savi saimniekošanas principi – kāpēc ko dara uz lauka vai kūti.

Jāattīsta lauksaimniecība, piesaistot resursus: Lauksaimniecībai, tāpat kā jebkuram biznesam, ir nepieciešama lētu finanšu resursu pieejamība. Jāturpina atbalsts lauksaimniecības zemes iegādes kredītprocentu dzēšanai, kā arī jārada jaunas programmas, ar kuru palīdzību jaunie lauksaimnieki var uzsākt saimniekošanu vai nopirkt jau izveidotas saimniecības. Jāsakārto likumdošana, lai prioritāra iespēja iegādāties zemi būtu Latvijas lauksaimniekiem, nevis ārvalstu investoriem, kuru mērķi var nesakrist ar Latvijas interesēm.

Jāiegulda pētniecībā un zinātnē: Lai izvēlētos Latvijai vispiemērotākos *Zaļā kursa* mērķu sasniegšanas pasākumus, jāinvestē zinātnē un pētniecībā. Tikai noskaidrojot mūsu apstākļiem atbilstošākos paņēmienus un tehnoloģijas, investīcijas zaļajā izaugsmei dos ieguvumu gan dabas daudzveidībai, gan ekonomiskai izaugsmei un iedzīvotāju labklājībai.

Gada lepnoms: Lepojamies ar ikvienu Latvijas iedzīvotāju, kurš atbalsta lauksaimniekus un veikalā ikdienā izvēlas tieši vietējo produkciju.

Gada neraža: Kamēr partijas neauglīgi spriedelēja par vajadzību piesaistīt viesstrādniekus sezonas darbiem laukos, tikmēr daudz kur Latvijā zemenes uz lauka vienkārši sapuva. Neskatoties uz to, ka daudzi bija zaudējuši darbu, intereses piedalīties lauksaimniecības darbos nebija.

Gada aktualitāte: Turpinās cīņa par vietējās pārtikas produkcijas brīvu pieejamību lielveikalos, lai patērētājs varētu izvēlēties, kam dot priekšroku.

Gada prieks: Pēc vairākiem neražas gadiem visā Latvijā beidzot visiem ir laba raža un būtiski kāpj Latvijas lauksaimniecības eksports.

Gada mērķis: Veicināt vietējo ražotāju konkurētspēju gan vietējā, gan arī pasaules tirgos.